

UAB „CSC TELECOM“

Juridinio asmens kodas 111818067, Perkūnkiemio g. 7, Vilnius LT-12131, tel. (8~5) 210 17 90, faks. (8~5) 213 17 95

Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai

2015-06-19, Nr.S1.1864

Algirdo g. 27A, LT-03219 Vilnius

DĖL VARTOTOJAMS IR PASLAUGŲ GAVĖJAMS, IŠSKYRUS VARTOTOJUS, TEIKIAMOS PRIEIGOS PRIE VIEŠOJO RYŠIŲ TINKLO FIKSUOTOJE VIETOJE RINKŲ TYRIMO

Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba (toliau – RRT;Tarnyba) paskelbė viešąją konsultaciją dėl Vartotojams ir paslaugų gavėjams, išskyrus vartotojus, teikiamos prieigos prie viešojo ryšių tinklo fiksuotoje vietoje rinkų tyrimo (toliau – Tyrimas) rezultatų projektų.

UAB „CSC TELECOM“ (toliau – CSC TELECOM) susipažinusi su pateiktais Tarnybos dokumentais, informuoja, jog iš dalies sutinka su Tyrimų rezultatais ir ketinamais priimti sprendimais.

Visų pirma, norime atkreipti dėmesį į tai, kad Tyrimo 2.2 skyrelyje „Rinkų paslaugų teikimo būdai“ yra nurodyta, jog tik elektroninių ryšių paslaugų teikėjai, suteikiantys fizinį prisijungimą prie viešojo ryšio tinklo, savo turima nuosava viešojo ryšio tinklo infrastruktūra gali sudaryti galimybę kitiems elektroninių ryšių paslaugų teikėjams teikti elektroninių ryšių paslaugas arba patys teikti atitinkamas elektroninių ryšių paslaugas (žr. Tyrimo 12 psl.). Naudojant tokią sakinio formuluotę susidaro klaidinantis įspūdis, jog tik elektroninių ryšių paslaugų teikėjai, suteikiantys abonentams fizinį prisijungimą prie viešojo ryšio tinklo, savo turima nuosava viešojo ryšio tinklo infrastruktūra gali teikti elektroninių ryšių paslaugas. Tačiau toks teiginys yra neteisingas, kadangi daugelis alternatyvių operatorių, tame tarpe ir CSC TELECOM, ryšio paslaugoms teikti ir prisijungimui įvykdyti naudoja ne tik nuosavą ryšio tinklo infrastruktūrą, bet ir svetimą, tai yra jos pagrindu suformuoja fizinį prisijungimą prie savo tinklo.

CSC TELECOM taip pat neaišku, kodėl Tyrime yra nurodyta, jog CSC TELECOM užimama Prieigos paslaugų gavėjams rinkos dalis siekė 10,4 proc. (žr. Tyrimo 83 psl.). Atkreiptinas dėmesys, kad Tyrime buvo nagrinėjama tik nuosavybės teise priklausanti viešojo ryšio tinklo infrastruktūra, naudojama Rinkų paslaugoms teikti (žr. Tyrimo 12 psl.), o CSC TELECOM, kaip buvo nurodžiusi Tyrimo anketoje, elektroninių paslaugų teikimui naudoja tik nedidelę dalį nuosavos ryšio tinklo infrastruktūros - dauguma CSC TELECOM naudojamos ryšio tinklo infrastruktūros yra svetima (žr. į Tyrimo anketos 33 ir 43 klausimus pateiktus atsakymus). Todėl manome, jog RRT suklydo vertindama CSC TELECOM užimamos Prieigos paslaugų gavėjams rinkos dalį.

Be to, pastebėjome, jog RRT neatsižvelgė į daugumą CSC TELECOM Tyrimo anketoje nurodytų pastabų – įsakymų projektais nėra sprendžiamos vartotojams ir paslaugų gavėjams, išskyrus vartotojus, teikiamos prieigos prie viešojo ryšio tinklo fiksuotoje vietoje rinkose esančios problemos ar su šiomis rinkomis susijusios problemos:

- ūkio subjektui TEO LT, AB nustatyti įpareigojimai nėra pakankami siekiant užkirsti kelią ūkio subjektui pasinaudoti a) nepagrįstai aukštų kainų (angl. excessive prices) ir kryžminio subsidijavimo; b) kainų diskriminavimo; c) grobuoniškų kainų (angl. predatory pricing) taikymo galimybėmis mažmeninių prieigos paslaugų atžvilgiu. Įpareigojimai, skirti ūkio subjektui TEO LT, AB atsietos prieigos rinkoje, iš dalies sprendžia konkurencijos problemas atsietos prieigos rinkoje, tačiau nepanaikina galimybės ūkio subjektui TEO LT, AB sąnaudas, susijusias su prieigos teikimu priskirti kitoms, nereguliuojamoms paslaugoms (arba atvirkščiai), tokiu būdu apribojant konkurenciją prieigos rinkoje;
- Didmeninėse rinkose esančių įpareigojimų apskritai nepakanka, jie neefektyvūs – TEO LT, AB didmeninės paslaugos yra vis dar per brangios, operatoriai patiria mažiau kaštų perparduodami TEO LT, AB mažmenines paslaugas nei tuo atveju, jei jas sukuria iš TEO LT, AB didmeninių paslaugų (ypač vertinant naujus pajungimus);

- TEO LT, AB taikomos mažmeninių paslaugų kainos yra žymiai mažesnės už didmeninių paslaugų kainas. Standartinio didmeninių paslaugų pasiūlymo kaina labai didelė. Nors TEO LT, AB ir siūlo įvairias nuolaidas, tačiau tai nėra kažkoks ilgalaikis įsipareigojimas ir tai reiškia, kad TEO LT, AB bet kada gali sumažinti nuolaidas. Tokiu atveju automatiškai klientai besinaudojantys didmeninėmis paslaugomis turės nesuplanuotų papildomų išlaidų, o TEO LT, AB papildoma pelną. Todėl manome, jog TEO LT, AB turėtų tiesiog nustatyti pastovias mažesnes didmeninių paslaugų kainas;
- Ribota galimybė naudotis TEO LT, AB didmeninėmis paslaugomis, šių paslaugų ilgas suteikimo laikotarpis;
- TEO LT, AB taikomos didmeninėms paslaugoms techninių galimybių tyrimo mokesčiai – manome, jog jie per dideli, be to, tokių neturėtų būti – TEO LT, AB turi teikti informaciją apie savo parduodamas paslaugas;
- Draudimas perparduoti mažmenines TEO LT, AB paslaugas.

Be to, RRT visiškai neatsižvelgė į Tyrimo anketoje esančius CSC TELECOM siūlymus, kurie padėtų pagerinti situaciją rinkose, t.y. kad:

1. TEO LT, AB mažmeninės kainos būtų reguliuojamos kaip buvo iki 2014-01-01;
2. TEO LT, AB būtų įpareigota taikyti tokias didmenines paslaugų kainas, kurių suma būtų mažesnė už TEO LT, AB mažmeninių paslaugų kainas (kiekvienam konkrečiam atvejui);
3. TEO LT, AB būtų įpareigota sąžiningai ir ne mažiau operatyviai suteikti didmenines paslaugas operatoriams nei jos teikiamos sau (TEO LT, AB mažmeniniams klientams). Be to, didmeninių paslaugų teikimo sąlygos turi būti neblogesnės nei mažmeninių;
4. TEO LT, AB būtų išskaidyta į dvi atskiras įmones, kurių vienai būtų priskirtos mažmeninės paslaugos, o kitai didmeninės. Pažymėtina, jog didžioji dalis problemų telekomunikacijų rinkoje būtų išspręsta TEO LT, AB išskaidymu. Atkreipiame dėmesį į tai, kad didmeninės paslaugos neišskaidžius TEO LT, AB yra nepatrauklios:
  - TEO LT, AB pati sau greičiau gali suteikti didmenines paslaugas;
  - Iš esmės jų suteikimas sau nekainuoja;
  - Įsigyjant didmenines paslaugas iš TEO LT, AB jai tampa žinomi alternatyvių operatorių ketinimai mažmeninėje rinkoje, TEO LT, AB gali naudoti konkrečius atsakomuosius veiksmus;
  - TEO LT, AB turi daug ir itin svarbios informacijos apie konkurentus: informacija apie inicijuotus ir užbaigiamus skambučius su TEO tinklu; didmeninių paslaugų naudojimo tikslus, terminus ir kt.

Europos Komisija savo 2013-07-12 pastabose pagal Direktyvos 2002/21/EB 7 straipsnio 3 dalį, kuriose nurodė, kad „i) TEO priklausančios atitinkamų rinkų dalys tebėra didelės ir peržiūroje nagrinėtu laikotarpiu mažėjo gana lėtai ir ii) esamas didmeninio lygmens reguliavimas neatrodo tinkamas, nes TEO mažmeniniai tarifai yra mažesni nei didmeninio lygmens sąnaudos (skambučių inicijavimo ir užbaigimo)“. Europos Komisija atkreipia dėmesį į TEO LT, AB antikoncepcinį elgesį mažmeninėje rinkoje – mažmeniniai tarifai yra mažesni nei didmeninio lygmens sąnaudos. Manome, jog šio Tyrimo rezultatai minėtos problemos niekaip nesprendžia.

Kartu atkreiptinas dėmesys į tai, kad TEO LT, AB nuo 2015-07-01 keičia DVL paslaugų teikimo sąlygas. Pastebėjome, kad TEO LT, AB siekia dar kartą apmokestinti operatorius, kurie šiuo metu turi sutartis su TEO LT, AB dėl DVL ir yra sumokėję mokesčius už paslaugų diegimą.

Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta aukščiau RRT prašome atsižvelgti CSC TELECOM Tyrimo anketoje bei šiame rašte minimas pastabas.

Pagarbiai

Generalinis direktorius

Maksimas Staškūnas